

DE MOSSEN
VAN JEAN LAMBERT FRANQUINET

door W. H. Wachter.

(Vervolg).

5. *Bartramia Oederi* Sw. c. fr. Als *Barthramia Oederi* Swartz. Manuscr. Laniaken. Vermeld in Pr. I sub nr. 1464. Dit is inderdaad *Bart. Oederi* en deze behoort weer in de lijst der Nederlandsche mossen te worden opgenomen. De soort is onmiddellijk te herkennen aan de gladde bladcellen zonder papillen.
6. *Philonotis fontana* (L.) Brid. Als *Barthramia fontana* cum fruct. mascula. Vermeld in Pr. I sub nr. 1460.
7. *Philonotis fontana* (L.) Brid. c. fr. Als *Bart. fontana* fructif. foeminea.
8. Een mij onbekende soort als *Bart. halleriana* Hedw. exotica.
9. *Georgia pellucida* (L.) Rabenh. c. fr. Als *Tetraphis pellucida* L. Troncs pourris à Amby. Vermeld in Pr. I sub nr. 1422, maar met de vindplaats: bosch van Kau bij Maastricht. Dit moet een vergissing zijn.

Fol. 58.

1. *Polytrichum commune* L. c. fr. Als *Pol. commune* L. Hedw. Vermeld in Pr. I sub nr. 1414.
2. *Polytrichum attenuatum* Menz. c. fr. Als *Pol. formosum* Hedw. Ook een ex. in herb. N. B. V. vermeld in Pr. I sub nr. 1415 en in Pr. II sub nr. 107, maar nu met als vinder Dozy.
3. *Polytrichum commune* L. Als *Pol. juniperinum* fruct. mascula. Vermeld in Pr. I sub nr. 1417, ook als *Pol. juniperinum*, maar de topcel der bladlamellen bleek op de dwarsdoorsnede prachtig ingesneden.
4. *Polytrichum commune* L. c. fr. Als *Pol. juniperinum* fruct. masc. et foemina. Hiervan geldt hetzelfde als bij nr. 3, want ook hier wees de ingesneden topcel dadelijk op *P. commune*.
5. *Polytrichum piliferum* Schreb. c. fr. Als *Pol. piliferum* mascula et foemina. Vermeld in Pr. I sub nr. 1419.
6. *Pogonatum subrotundum* (Huds.) Lindb. c. fr. Als *Polytrichum subrotundum* Del., nanum Hedw. Ook een ex. in Herb. N. B. V. vermeld in Pr. I sub nr. 1412 met vinder Franq., en in Pr. II sub nr. 111 met als vinder Dozy.
7. *Pogonatum aloides* (Hedw.) Palis. c. fr. Als *Polytrichum aloides* Hedw. Vermeld in Pr. I sub nr. 1411.

Fol. 59.

1. *Aulacomnium palustre* (L.) Schwägr. c. fr. Als *Mnium palustre* L. Hedw. A la bruyère. Vermeld in Pr. I sub nr. 1458.
2. *Funaria hygrometrica* (L.) Sibth. c. fr. Als *Mnium hygrometricum* L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1564.
3. *Mnium undulatum* (L.) Weis. c. fr. Als *Mnium ligulatum* Hedw. Bryum Schreb. Vermeld in Pr. I sub nr. 1423.

4. De plant zelf is niet meer aanwezig, maar er is naast geschreven: „*Mnium cuspidatum* Hedw.” In Pr. I staat deze plant niet genoemd, zoodat ik vermoed, dat de determinatie foutief is geweest en dat daarom Franq. de plant verwijderd heeft.

5. *Mnium rostratum* Schrad. c. fr. Als *Mnium rostratum* Hofm. Bois de Kau. Manuscr. Gronsveld. Vermeld in Pr. I sub nr. 1425.
6. *Mnium punctatum* (L., Schreb.) Hedw. Als *Mnium punctatum* Hedw. id. Manuscr. Gronsveld. Vermeld in Pr. I sub nr. 1428 en een ex. in Herb. N. B. V. in Pr. II sub nr. 128.
7. *Rhodobryum roseum* (Weis.) Limpr. Als *Mnium roseum* Hedw. Vermeld in Pr. I sub nr. 1447.
8. *Mnium hornum* L. c. fr. Als *Mnium hornum* Hedw. Lin. Vermeld in Pr. I sub nr. 1430.
9. *Aulacomnium androgynum* (L.) Schwägr. Als *Mnium androgynum* L. Endroits boiseux à Amby. Vermeld in Pr. I sub nr. 1459.

Fol. 60.

1. *Tortula muralis* (L.) Hedw. c. fr. Als *Tortula muralis* Hedw. Bryum L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1504.
2. *Tortula ruralis* (L.) Ehrh. c. fr. Als *Tortula ruralis* ad saxa. Vermengd met *T. laevipila*. Niet vermeld in Pr. I. Slaat op dit ex. soms de bijvoeging in Pr. I bij *T. laevipila* (nr. 1502): „Zelden, op steenen”?
3. *Tortula laevipila* (Brid.) De Not. c. fr. Als *Tortula ruralis* ad arbores. Bij deze nummers 2 en 3 heeft Franq. later geschreven: „*Barbula levipila* Hedw.”, vermoedelijk nadat Dozy zijn planten had nagezien. Vermeld in Pr. I sub nr. 1502.
4. *Barbula revoluta* (Schrad.) Brid. c. fr. Als *Tortula aestiva* Brid., waarachter later gezet is: „*B. revoluta* Schrad.”. Vermeld in Pr. I sub nr. 1506.
5. *Aloina stellata* (Schreb.) Kindb. c. fr. Als *Tortula rigida* Hedw. Bryum L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1514.
6. *Barbula unguiculata* (Huds.) Hedw. c. fr. Als *Tortula unguiculata* Hedw. Bryum L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1509.
7. *Tortula subulata* (L.) Hedw. c. fr. Als *Tortula subulata* Hedw. Bryum L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1505.
8. *Tortula muralis* (L.) Hedw. c. fr. Als *Tortula pilosa* Schrank. Bryum Vahliaana, Rochers Montagne St. Pierre.
- 1bis. *Dicranum scoparium* (L.) Hedw. c. fr. Als *Dicranum scoparium* Hedw. Bryum L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1530.
- 2bis. *Fissidens bryoides* (L.) Hedw. c. fr. Als *Dicranum bryoidis* Hedw. Bryum L. Vermeld in Pr. sub nr. 1567.
- 3bis. *Grimmia pulvinata* (L.) Sm. c. fr. Als *Dicranum pulvinatum* Hedw. Bryum L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1472.
- 4bis. *Dicranella heteromalla* (L.) Schimp. c. fr. Als *Dicranum flexuosum* Hedw. Bryum L.
- 5bis. *Dicranella heteromalla* (L.) Schimp. c.

- fr. Als *Dicranum heteromallum* Hedw. *Bryum* L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1540.
- 6bis. *Fissidens taxifolius* (L.) Hedw. c. fr. Als *Dicranum taxifolium* Hedw. *Hypnum* L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1566.
- 7bis. *Fissidens adianthoides* (L.) Hedw. c. fr. Als *Dicranum adianthoides* Hedw. *Hypnum* L. ad terram. Vermeld in Pr. I sub nr. 1565.
- 8bis. *Fissidens cristatus* Wils. c. fr. Als *Dicranum adianthoides* Hedw. *Hypnum* L. ad saxa. Mt. St. Petri. De duidelijke gele band langs den bladrand en de kleine cellen van 7 mikron doen dit ex. als cristatus herkennen.
- 9bis. *Ceratodon purpureus* (L.) Brid. c. fr. Als *Dicranum purpureum* Hedw. *Bryum* L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1527.
- 10bis. *Leucobryum glaucum* (L.) Schimp. Als *Dicranum glaucum* Hedw. *Bryum* L. A la bruyère à Lanaken. Ook een ex. in Herb. N. B. V. vermeld in Pr. I sub nr. 1546 en in Pr. II sub nr. 269.
- 11bis. *Anisothecium rufescens* (Dick s.) Lindb. c. fr. Als *Dicranum varium* Hedw. *Bryum simplex* L. Lisières du bois de Gronsveld. Vermeld in Pr. I sub nr. 1537.
12. *Grimmia pulvinata* (L.) Sm. c. fr. Als *Dicranum pulvinatum* var. *crinitus* Brid.

Fol. 61.

1. *Ditrichum pallidum* (Schrad.) Hampe c. fr. Als *Trichostomum pallidum* Hedw. Bois de Gronsveld. Vermeld in Pr. I sub nr. 1518.
2. *Rhacomitrium canescens* (Weis, Timm) Brid. var. *ericoides* B. et S. Als *Trichostomum ericoides* Hofm. *Bryum hypnoides* L. var. A la bruyère de Lanaken. Vermeld in Pr. I sub nr. 1467 var. *ericoides*.
3. *Rhacomitrium aciculare* (L.) Brid. c. fr. Als *Trichostomum aciculare* Pal. B. *Bryum* L. id. Vermeld in Pr. sub nr. 1471.
4. *Rhacomitrium hypnoides* (L.) Lindb. c. fr. Als *Trichostomum lanuginosum* Hedw. id. à Lanaken. Een mij onbekende hand schreef erbij: „Est le Racomitrium heterostichum de Bruch et Schimper”. Ten onrechte, want de plant is Rh. hypnoides. Niet vermeld in Pr. I of II.
5. *Rhacomitrium heterostichum* (Hedw.) Brid. c. fr. Als *Trichostomum heterostichum* Hedw. Sur un rocher embas de la montagne de Meerssen. Ook een ex. in Herb. N. B. V. vermeld in Pr. I sub nr. 1469 en in Pr. II sub nr. 207.

Fol. 62.

1. *Bryum caespitium* L. c. fr. Als *Bryum caespitium* Hedw. Lin. Vermeld in Pr. I sub nr. 1452.
2. *Bryum caespitium* L. c. fr. Als *Bryum caespitium* var. *elongatum*. *Webera longiseta*. De seta is iets langer dan bij nr. 1.
3. *Bryum argenteum* L. c. fr. Als *Bryum argenteum* Hedw. Vermeld in Pr. I sub nr. 1456.
4. *Webera annotina* (Hedw.) Bruch var. *erecta* Correns c. fr. Als *Bryum bulbiferum* fruct. *foeminea*. Manuscr. Gronsveld. Niet

vermeld in Pr. I of II. Wel vind ik in Pr. I sub nr. 1440 *Mniobryum carneum* (L.) Limpr. van Meerssen, leg. Franq. in Herb. v. d. Bosch, welk ex. wel hetzelfde zal zijn als dat in Pr. II sub nr. 165; maar het ex. in Herb. Franq. is duidelijk *Webera annotina* zooals blijkt uit de bulbi, die hier en daar in de bladoksels voorkomen.

5. *Leptodontium flexifolium* (Dick s.) Hampe. Als *Bryum bulbiferum* fruct. *mascula*. *Trentepolia erecta* Hofm. Dit is inderdaad *Leptodontium flexifolium*, als hoedanig de plant in Pr. I sub nr. 1525 onder den naam *Didymodon flexifolius* Hook. et Tay. vermeld staat. Deze soort moet dus weer aan de lijst der Nederlandsche bladmossen worden toegevoegd.
6. *Bryum bimum* Schreb. c. fr. Als *Bryum pseudo-triquetrum*. *Bryum bimum* Schreb. Bruyère. Vermeld in Pr. 1445.
7. *Bryum ventricosum* Dick s. c. fr. Als *Bryum pseudo-triquetrum* Schw. Fossés des fortifications au fort Guillaume. Vermeld in Pr. I sub nr. 1446.

Fol. 63.

1. *Anomodon viticulosus* (L.) Hook. et Tayl. c. fr. Als *Neckera viticulosa* Hedw. *Hypnum* L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1404 en een ex. in Herb. N. B. V. in Pr. II sub nr. 87.
2. *Neckera crispa* (L.) Hedw. c. fr. Als *Nec-kera crispa* Hedw. *Hypnum* L. Rochers Montagne St. Pierre, rarissime fructificat. Vermeld in Pr. I sub nr. 1397.

Fol. 64.

1. *Amblystegium serpens* (L.) Br. eu. c. fr. Als *Hypnum serpens* L. Hedw. Vermeld in Pr. I sub nr. 1389.
2. *Brachythecium velutinum* (L.) Br. eu. c. fr. Als *Hypnum velutinum* Bridel. Vermeld in Pr. I sub nr. 1373.
3. *Amblystegium serpens* (L.) Br. eu. c. fr. Als *Hypnum filiforme* L. est *serpens*. Het is de vraag, of het drietal aanwezige sporogonen wel tot deze soort behoort.
4. De plant zelf is niet meer aanwezig, maar er naast is geschreven: „*Hypnum subtile* Hedw. Leskea.” Waar de bewerkers van den Pr. I geen inlandsch materiaal van deze soort zagen zal het ex. in Herb. Franq. vermoedelijk verkeerd zijn gedetermineerd, en later verwijderd.
5. *Campylium stellatum* (Schreb.) Lang. et C. Jens. c. fr. Als *Hypnum stellatum* Hedw. Vermeld in Pr. I sub nr. 1353.
6. *Campylium stellatum* (Schreb.) Lang. et C. Jens. c. fr. Als *Hypnum stellatum* var. *protensum* Brid. Lieux inondés au fort Guillaume. Ook een ex. in Herb. N. B. V. vermeld in Pr. I sub nr. 1353 var. *protensum*, en in Pr. II sub nr. 33. Dit ex. is m.i. geen var. *protensum*, en bij de beoordeeling moet men niet vergeten, dat het uiterlijk van mossen, die op zeer vochtige plaatsen leven, daardoor zeer kan veranderen. De determinatie als *Campy-*

lium stellatum gaf zelfs moeite, daar bij het onderzochte stengeltje de bladen meestal een flinke nerf hadden, in plaats van een korte of geen nerf. Dit komt goed overeen met wat L. Loeske schrijft in zijn artikel: Ueber Wasserformen einiger Laubmoose (Sitzungsber. Bot. u. Zool. Ver. 1930 u. 1931 Nat. Hist. Ver. pr. Rheinl. u. Westf.): „Die Rippen sind, wie das bei Moosen, die durch Wasser stärker beeinflusst werden, nicht selten zu beobachten ist, sehr ungleichmässig ausgebildet: neben solchen, die die Blattmitte überragen, finden sich stark, z.T. bis fast zum Verschwinden, verkürzte Rippen und vereinzelt selbst kurze Doppelrippen, dies alles oft am selben Spross!“ Loeske zegt dit wel van Rhynchostegium murale, maar ook op ons geval is dit van toepassing.

7. *Leptodictyum riparium* (L.) Warnst. Als Hypnum riparium var. trichopodium Schultz. Chevalier fl. Parisiensis. Fontaine stagnante à Lanaken. Vidi fructificantosus. Vermeld in Pr. I sub nr. 1384 var. trichopodium. Het is een slappe watervorm, blijkens het celnet tot L. riparium behoorend.
8. *Homalothecium sericeum* (L.) Br. eu. c. fr. Als Hypnum sericeum L. Leskea. Vermeld in Pr. I sub nr. 1391.
9. *Pylaisia polyantha* (Schreb.) Br. eu. c. fr. Als Hypnum polyanthes Dicks. Leskea polyantha Hedw. Vermeld in Pr. I sub nr. 1390 en een ex. in Herb. N. B. V. in Pr. II sub nr. 83.
10. *Brachythecium velutinum* (L.) Br. eu. c. fr. Als Hypnum intricatum Hedw. Vermeld in Pr. I sub nr. 1373 var. intricatum. Volgens Moenkemeyer echter is de var. intricatum een plant, die in Alpenstreken thuis behoort.

Fol. 65.

11. *Rhytidiadelphus squarrosus* (L.) Warnst. Als Hypnum squarrosus L. Niet vermeld in Pr. I of II.
12. *Plagiothecium silvaticum* (Huds.) Br. eu. c. fr. Als Hypnum denticulatum L. Bois de Slavanten. Een mij onbekende hand schreef erbij: „12. H. silvaticum L.“ en zoo is het inderdaad. Vermeld in Pr. I sub nr. 1386.
13. *Camptothecium lutescens* (Huds.) Br. eu. c. fr. als Hypnum lutescens Hedw. nitens Sleich. Vermeld in Pr. I sub nr. 1380.
14. *Brachythecium rutabulum* (L.) Br. eu. c. fr. Als Hypnum rutabulum L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1370.
15. *Eurhynchium striatum* (Schreb.) Schimp. c. fr. Als Hypnum longirostrum Brid. Hypnum striatum Ehrh. Ook een ex. in herb. N. B. V. vermeld in Pr. I sub nr. 1350 en in Pr. II sub nr. 66.
16. *Eurhynchium striatum* (Schreb.) Schimp. c. fr. Als Hypnum brevirostrum Ehrh. De mij onbekende hand schreef erbij: „le même que 15, H. longirostrum Ehrh.“ De lange nerf der bladen laat zien, dat het inderdaad Eu.

striatum is. Toch schijnt Franq. Loeskeobryum brevirostre = Hypnum brevirostrum ook gevonden te hebben, want in Pr. I staat deze vermeld sub nr. 1351 als gevonden door Franq. bij Maastricht; in Herb. v. d. Bosch., zoo ook in Pr. II sub nr. 4.

17. *Hylocomium proliferum* (L.) Lindb. Als Hypnum splendens Hedw. Mont. St. Pierre. Vermeld in Pr. I sub nr. 1337.
18. *Thuidium tamariscinum* (Hedw.) Br. eu. c. fr. Als Hypnum tamariscinum Hedw. Bois de Gronsveld. Ook een ex. in Herb. N. B. V. vermeld in Pr. I sub nr. 1338, maar niet in Pr. II.

Fol. 66.

19. *Climacium dendroides* (Dill. L.) Web. et Mohr. Als Hypnum dendroides L. Bois et bruyères. Vermeld in Pr. I sub nr. 1395.
20. *Thamnium alopecurum* (L.) Br. eu. c. fr. Als Hypnum alopecurum L. Bois. Ook een ex. in Herb. N. B. V. vermeld in Pr. I sub nr. 1394 en in Pr. II sub nr. 52. Dit ex. en dat in Herb. Franq. zijn de eenige twee c. fr. uit ons land bewaard, want het ex. Haagsche Bosch, dat volgens Pr. II ook vruchten zou dragen, heeft ze niet.
21. *Leucodon sciuroides* (L.) Schwaegr. Als Hypnum sciuroides L. Sur les arbres fruitiers. Vermeld in Pr. I sub nr. 1406.
22. *Isothecium viviparum* (Näck.) Lindb. c. fr. Als Hypnum myosuroides Hedw. non L. Hypnum curvatum Sw. Zoals Franq. goed zag is dit Is. viviparum. Niet vermeld in Pr. I of II.
23. *Amblystegium serpens* (L.) Br. eu. c. fr. Als Hypnum exiguum Bland. Tenellum Hofm. H. Serpens. Vermeld in Pr. I sub nr. 1389.
24. *Rhytidiadelphus triquetrus* (L.) Warnst. c. fr. Als Hypnum triquetrum L. Niet vermeld in Pr. I of II.
25. *Hypnum cupressiforme* L. c. fr. Als Hypnum cupressiforme L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1364.
26. *Hypnum cupressiforme* L. c. fr. Als Hypnum cupressiforme var. tenue Brid.
27. *Oxyrrhynchium praelongum* (Hedw.) Warnst. c. fr. Als Hypnum praelongum L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1367.
28. *Isothecium myosuroides* (Dill. L.) Brid. c. fr. Als Hypnum myosuroides Lin. H. Myurum var. gracilescens N. Bois de Gronsveld. Vermeld in Pr. I sub nr. 1393.

Fol. 67.

28. *Calliergonella cuspidata* (L.) Loeske c. fr. Als Hypnum cuspidatum L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1345.
29. *Calliergonella cuspidata* (L.) Loeske. Als Hypnum flexile Brid. Cuspidatum var. Lieux inondés au fort Guillaume. Vermeld in Pr. I sub nr. 1345 var. flexile. Het ex. bestaat slechts uit één stengeltje van 20 cm lengte, en het valt moeilijk hieraan te beslissen, of dit de vorm inundata Lamy of wel de vorm fluitans V. Klinggr. zal zijn.
30. *Abietinella abietina*. (Dill. L.) C. Muell.

- Als *Hypnum abietinum* Mont. St. Pierre. Vermeld in Pr. I sub nr. 1339.
31. *Pleurozium Schreberi* (Willd.) Mitt. Als *Hypnum muticum* D. C. Schreberi. Bois de Gronsveld. Vermeld in Pr. I sub nr. 1343.
 32. *Pseudoscleropodium purum* (L.) Fleisch. c. fr. Als *Hypnum purum* L. Mont. St. Pierre. Vermeld in Pr. I sub nr. 1344.
 33. *Drepanocladus fluitans* (Dill.) Warnst. Als *Hypnum fluitans* L. Lieux inondés au fort Guillaume. Vermeld in Pr. I sub nr. 1357. Slechts één stengeltje, dat in habitus geheel overeenkomt met nr. 29.
- Fol. 68.
34. *Hypnum cupressiforme* L. var. *filiforme* Brid. Als *Hypnum cupressiformis* var. *filiformis*. Arbres languissants. Vermeld in Pr. I sub nr. 1364 var. *filiforme*.
 35. *Cratoneurum glaucum* (Lam.) C. Jens. c. fr. Als *Hypnum commutatum* Hedw. Lieux inondés au fort Guillaume. Vermeld in Pr. I sub nr. 1340 var. *falcatum*, maar de bladen zijn niet sterk sikkelvormig en de stengels bezet met dicht bruin vilt.
- Fol. 69/70.
34. *Ctenidium molluscum* (Hedw.) Mitt. c. fr. Als *Hypnum crista castrensis* L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1362.
 35. *Drepanocladus aduncus* (Hedw.) Moenkem. c. fr. Als *Hypnum aduncum* Hedw. Lieux inondés au fort Guillaume. Vermeld in Pr. I sub nr. 1356.
 36. *Hookeria lucens* (L.) Sm. c. fr. Als *Hookeria lucens* L. Bois de Gronsveld. Ook een ex. in Herb. N. B. V. vermeld in Pr. I sub nr. 1396 en in Pr. II sub nr. 90.
 37. *Rhynchostegium murale* (N. Eck.) Br. eu. Als *Hypnum murale* L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1376.
 38. *Leptodictyum riparium* (L.) Warnst. c. fr. Als *Hypnum riparium*. Vermeld in Pr. I sub nr. 1384.
 39. *Brachythecium plumosum* (Sw.) Br. eu. c. fr. Als *Hypnum pseudo-plumosum* Brid. Rochers à Kau. Vermeld in Pr. I sub nr. 1379 var. *pseudo-plumosum*.
 40. *Cratoneurum filicinum* (L.) Roth. c. fr. Als *Hypnum filicinum* L. var. *Hypnum affine* Hofm. Vermeld in Pr. I sub nr. 1341.
 41. *Homalia trichomanoides* (Schreb.) Br. eu. c. fr. Als *Hypnum trichomanoides* Hedw. Vermeld in Pr. I sub nr. 1400.
 42. *Cratoneurum glaucum* (Lam.) C. Jens. Als *Hypnum commutatum* Hedw. Rochers humides. Later schreef Franq. er nog bij: „var. *falcatum*”, vermoedelijk nadat Dozy het ex. gezien had. Het ex. staat wel dichter bij *falcatum* dan nr. 35 van fol. 68, maar is m. i. nog geen *falcatum*.
 43. *Brachythecium rutabulum* (L.) Br. eu. c. fr. Als *Hypnum strigosum* Hedw. H. rivulare Bruch. Vermeld in Pr. I sub nr. 1371 als Br. *rivulare*, maar al deze vindplaatsen zijn in Pr. II teruggebracht tot Br. *rutabulum*, waartoe ook dit ex. blijkens den vorm van den bladtop behoort.
 44. *Neckera complanata* (L.) Hueben. c. fr. Als *Hypnum complanatum* L. Vermeld in Pr. I sub nr. 1399.
 45. *Ctenidium molluscum* (Hedw.) Mitt. Als *Hypnum molluscum* Hedw. Vermeld in Pr. I sub nr. 1362.

Rotterdam Juli 1932.

DIE FORAMINIFEREN AUS DEM SENON LIMBURGENS

von

J. Hofker.

XIII.

Die Nodosarien der Mastrichter Kreide.

Obwohl die Nodosarien in der Kreide meistens ziemlich häufig sind, so kommen in den Mastrichter Mergeln nur wenig Arten vor, und auch diese machen nie einen wichtigen Anteil der Foraminiferenfauna aus.

Im ganzen wurden nur drei Arten gefunden, welche aber in eine beträchtlichere Anzahl gespalten wären, im Falle die übliche Bestimmungsweise auch hier gefolgt wäre. Die neueren Ansichten in den Formenreichtum der Arten führten nur zu den folgenden drei:

- 1) *Nodosaria vertebralis* (Batsch);
- 2) *Nodosaria monile* v. Hagenow;
- 3) *Nodosaria filiformis* Reuss, welche

aber nur in einigen Bruchstücken gefunden wurde und daher nicht näher studiert wurde.

NODOSARIA VERTEBRALIS (Batsch).

Nautilus vertebralis Batsch, Conch. des Seesandes, 1791, S. 3, Taf. 2, Fig. 6 a, b.

Nodosaria vertebralis H. B. Brady, Rep. Voy. Challenger, Zool., Bd. 9, 1884, S. 514, Taf. 65, Fig. 35, Taf. 64, Fig. 11-14.

Nodosaria raphanistrum (Linnaeus), var. *obsoleta* Goës, Bull. Mus. Comp. Zool., Bd. 29, 1896, S. 63, Taf. 6, Fig. 3.

Nodosaria flintii Cushman, Bull. 104, U. S. Nat. Mus., 1923, S. 85, Taf. 14, Fig. 1.

Nodosaria obliqua H. B. Brady, Rep. Voy.